

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, την 8 Δεκεμβρίου 2023, με την εξής σύνθεση: Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Πρόεδρος, Μαρία Βύρρα, Μέλος- Εισηγήτρια, Μιχαήλ Οικονόμου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 31.10.2023 και υπό Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1701/01.11.2023 προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφ' εξής η «προσφεύγουσα»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά : «...» εφ' εξής η «αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της, η προσφεύγουσα αιτείται ν' ακυρωθεί το απόσπασμα Πρακτικού από την με αριθμό .../22-09-2023 Έκτακτη Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ... , με αριθμό απόφασης .../22-09-2023 «ΘΕΜΑ 2ο:...».

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, προκύπτει, ότι καταβλήθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 754,04 ευρώ, (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2.Επειδή, με την διακήρυξη, υπ' αριθμό πρωτ. ... /20-06-2022, προκηρύχθηκε ανοικτός δημόσιος διαγωνισμός για την «...», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 150.806,45€ ευρώ χωρίς Φ.Π.Α, και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής. Η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 20.06.2022, υπό Α.Δ.Α.Μ.... καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό ...

3.Επειδή, η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ του αντικειμένου της, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης άνευ Φ.Π.Α. και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρ. 345 του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4.Επειδή, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, καθ' όσον η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες, μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., στις 25.10.2023 και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 31.10.2023, ήτοι κατατέθηκε εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης.

5. Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκείται η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, καθώς η προσφεύγουσα ευλόγως επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλομένης και την ανάθεση της σύμβασης σ' αυτήν.

6.Επειδή η αναθέτουσα Αρχή δεν κοινοποίησε την προσφυγή στους συμμετέχοντες και θιγόμενους από τυχόν αποδοχή της, προκειμένου αυτοί να λάβουν γνώση και ν' ασκήσουν ενδεχομένως το δικαίωμα παρέμβασής τους.

7. Επειδή η αναθέτουσα Αρχή δεν υπέβαλε τις απόψεις της σχετικά με την κρινόμενη προσφυγή.

8.Επειδή, η προσφεύγουσα, με την προσφυγή της, βάλλει κατά της απόφασης ματαίωσης του εν θέματι διαγωνισμού. Πιο αναλυτικά ισχυρίζεται ότι: «...ΕΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΩ, Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ με την Υπουργική Απόφαση Αριθμ. 31986/2023, ΦΕΚ 2003/Β/28-3-2023, περί καθορισμού κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες, ΔΕΝ ΕΜΠΙΠΤΕΙ στους λόγους ματαίωσης της σύμβασης σύμφωνα με το αρ. 106 Ν. 4412/2016 και ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΟΓΟ ΑΥΤΟ Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΝ ΚΑΘΙΣΤΑ ΜΗ ΝΟΜΙΜΗ ΚΑΙ ΑΚΥΡΩΤΕΑ. Πέραν των ανωτέρω, δεν προκύπτουν οι λόγοι, για τους οποίους η μεταβολή του κατώτατου ημερομισθίου εν μέσω της διεξαγωγής της διαγωνιστικής διαδικασίας επιφέρουν ουσιώδη μεταβολή του οικονομικού θεμελίου της εν λόγω διαγωνιστικής διαδικασίας, εν όψει μάλιστα του γεγονότος ότι, νομολογιακώς έχουν αναγνωρισθεί και άλλες μέθοδοι και εργαλεία προς το σκοπό της αντιμετώπισης τέτοιων συνθηκών χωρίς η αναθέτουσα αρχή να καταφύγει στη «λύση» της ματαίωσης του διαγωνισμού. Ενδεικτικά, με την υπ' αριθμ. 1246/2019 απόφασή του το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει κάνει δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να προβεί σε ματαίωση του διαγωνισμού λόγω μεσολαβήσασας αλλαγής ως προς το ύψος των κατώτατων αμοιβών, αλλά δύναται με τη συναίνεση του αναδόχου να προβεί στην υπογραφή των συμβάσεων υπό τον όρο αναδιαμόρφωσης του εργατικού κόστους της κάθε σύμβασης κατά τρόπο που να είναι σύμφωνο με τις προβλεπόμενες αυξημένες κατώτατες αμοιβές των εργαζομένων που θα απασχολήσει ο ανάδοχος...».

9.Επειδή, στο «σώμα» της προσβαλλόμενης αναφέρονται τα εξής: «...8. Το άρθρο 106 Ν.4412/2016 κατά το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή , κατόπιν γνωμοδότησης της επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού, δύναται να Ματαιώσει τη διαγωνιστική διαδικασία στις ακόλουθες περιπτώσεις των παραγράφων β)«αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς .....» και ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών» 9. Το άρθρο 97, παρ 5 του Ν.4412/2016, κατά το οποίο η αναθέτουσα αρχή ,αν έχει λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση προσφοράς , δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της , εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν την προσφορά τους. 10. Την με αρ. πρωτ .../12-9-2023 γνωμοδότηση της

ορισθείσας δικηγόρου από το Δ.Σ του ... με θέμα «Ζήτημα ματαίωσης ή μη του δημόσιου ανοικτού διαγωνισμού με την με αριθμό .../20-6-2023 διακήρυξης». (επισυνάπτεται 11. Την ΥΑ Υπουργική Απόφαση Αριθμ. 31986/2023, ΦΕΚ 2003/Β/28-3-2023, περί καθορισμού κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες. 12. Το γεγονός ότι η ανωτέρω Υπουργική Απόφαση, προβλέπει την αύξηση του κατώτατου εθνικού μισθού, κατά την οποία καθίσταται εναργώς ότι επέρχεται ουσιώδης μεταβολή του εργοδοτικού κόστους εν συνόλω. Συνεκδοχικά των ως άνω, ο κατώτατος μισθός, καθορίζεται στο ποσό των 780,00 € από το ποσό των 713,00 €, ενώ αναφορικά για τους εργατοτεχνίτες το ημερομίσθιο υπολογίζεται στα 34,84 € σε σχέση με το προγενέστερο 31,85 €. Συνεπώς το δημόσιο συμφέρον δεν εξυπηρετείται με την εκτέλεση σύμβασης που καθίσταται ζημιογόνος για τον ανάδοχο (ΣΤΕ 3439/2014, ΕΑ ΣΤΕ 108/2014, 328/2013, 187/2013, 198/2013, 970/2010). 13. Τη λειτουργικότητα και ευρυθμία του ... Εισηγούμαστε την ματαίωση του διαγωνισμού .../20-06-2022 , ΕΣΗΔΗΣ ... «...» ,για λόγους δημοσίου συμφέροντος, που επιβάλλουν την εν λόγω ματαίωση, έτσι ώστε να αποκατασταθεί η ανατραπέια οικονομική ισορροπία μέσω ανάλογης προσαρμογής της εργολαβικής αμοιβής, αποκλειστικά κατά το μέρος που έχει επηρεαστεί από τις τελευταίες νομοθετικές μεταβολές και επανάληψη αυτών με τροποποίηση των τεχνικών προδιαγραφών λόγω νέων αναγκών στο ...».

10.Επειδή, το άρθρο 3.5 της διακήρυξης, με τίτλο «Ματαίωση Διαδικασίας», ορίζει τα εξής: «Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει, αιτιολογημένα, τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη της ως άνω Επιτροπής, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης όταν αυτή αποβεί άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών, καθώς και στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης. Επίσης μπορεί να

ματαιώσει τη διαδικασία: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, εκτός εάν μπορεί να θεραπεύσει το σφάλμα ή την παράλειψη σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 106 , β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος».

11.Επειδή, το άρθρο 106 του Ν. 4412/2016, «με τίτλο «Ματαίωση διαδικασίας», ορίζει τα εξής: ορίζει ότι «1. Η αναθέτουσα αρχή με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του αρμοδίου οργάνου, ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης: α) εφόσον η διαδικασία απέβη άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών ή αιτήσεων ή αποκλεισμού όλων των προσφερόντων ή συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος βιβλίου και τα έγγραφα της σύμβασης ή β) στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης. 2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 3, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος. 3. Αν διαπιστωθούν

σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μετά από γνώμη του αρμοδίου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη».

12.Επειδή, κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 3.5 της διακήρυξης και του άρθρου 106 του Ν. 4412/201, συνδυαζόμενων με την γενική νομοθετική κατοχύρωση της υποχρέωσης αιτιολόγησης των ατομικών διοικητικών πράξεων στο άρθρο 17 ΚΔΔ/σίας, η ματαίωση ανάθεσης μιας δημόσιας σύμβασης αποτελεί εξαιρετική διαδικασία, επιτρεπτή περιοριστικά για τους αναφερόμενους στο ως άνω άρθρο 106 Ν. 4112/2016 λόγους, οι οποίοι αποσκοπούν στο να αποτρέψουν καταχρηστικές, από την πλευρά των αναθετουσών Αρχών, ματαιώσεις διαγωνιστικών διαδικασιών, ανάλογα με τον προσφέροντα της επιλογής τους στον οποίο επιθυμούν να αναθέσουν μία δημόσια σύμβαση. Μάλιστα η «ειδική αιτιολογία» της απόφασης περί ματαίωσης διαγωνισμού είναι απαραίτητη, προκειμένου να υποβληθεί η εκτελεστή πράξη αυτή σε αποτελεσματικό προδικαστικό έλεγχο ενώπιον της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ τελικώς δε ενώπιον του αρμοδίου ακυρωτικού Δικαστηρίου κατ' άρθρο 372 παρ. 1 και 3 ν. 4412/2016 (ΑΕΠΠ 1054/2019), λαμβανομένου δε υπ' όψη ότι, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, οι διοικητικές συμβάσεις δεν πρέπει να λύνονται με ευκολία καθ' όσον, μέσω της εκτέλεσής τους, εκπληρούται το δημόσιο συμφέρον, ενώ η έκδοση ματαιωτικής απόφασης, χωρίς την μνεία αλλά και την απόδειξη κάποιου εκ των περιοριστικώς αναφερόμενων στο άρθρο 106 του Ν. 4412/2016 λόγων, θα έδιδε την δυνατότητα στις αναθέτουσες Αρχές να ματαιώνουν κάθε φορά την διαδικασία ανάθεσης μιας δημόσιας σύμβασης, με αυτονόητες, ανυπολόγιστες συνέπειες λόγω της επί μακρόν ματαίωσής τους και θα οδηγούσε, εν τέλει, στην μη ικανοποίηση του δημοσίου συμφέροντος, στο οποίο αυτές τείνουν (ad hoc ΑΕΠΠ 580/2020). Εξ άλλου, η αιτιολογία για να είναι νόμιμη θα πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του ΚΔΔ/σίας, να είναι, σαφής, πλήρης, ήτοι να περιέχει όλα τα ουσιώδη συγκεκριμένα περιστατικά κατά τρόπο που δεν αφήνει κενά ή αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης του διοικητικού οργάνου, αλλά και ειδική, δηλαδή, να μην είναι γενική και αόριστη. Σε αντίθετη

περίπτωση, η σχετική απόφαση παρίσταται αναίτιολόγητη ή στερείται νόμιμης αιτιολογίας (ad hoc ΑΕΠΠ 515/2020). Στο πλαίσιο αυτό, η αναθέτουσα Αρχή, για να προχωρήσει στην ματαίωση του διαγωνισμού λόγω μη συμφέρουσας από οικονομικής άποψης προσφοράς, επιβάλλεται να παραθέτει ειδική αιτιολογία στην σχετική απόφασή της (ΣΤΕ 651/2010, 543/2010, 1803/2008 ΕΑ ΣΤΕ 88/2015, 432/2012), επικαλούμενη συγκεκριμένα, σαφώς ορισμένα και απτά στοιχεία, επί των οποίων εδράζει την σχετική κρίση της (ΑΕΠΠ 580/2020, 1354/2021 κ.ά.).

13.Επειδή, αναφορικά με τους λόγους της προσφυγής, λεκτέα τα κάτωθι. Κατ' αρχάς, βάση αιτιολογίας της προσβαλλόμενης, κατά τα εκτεθέντα στην σκέψη 9, είναι η Υπουργική Απόφαση, υπ' αριθμό 31986/2023 (ΦΕΚ 2003/Β/28-3-2023) περί καθορισμού κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες, η οποία προβλέπει την αύξηση του κατώτατου εθνικού μισθού. Περαιτέρω, ως έχει κριθεί (Δ.Εφ.Αθ. 329/2019, σκ. 10) «Επειδή...από το άρθρο 106 του ν. 4412/2016 ουδεμία υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής προκύπτει να προβεί σε ματαίωση του διαγωνισμού, για το λόγο ότι πριν την υπογραφή της σύμβασης εξεδόθη η υπ' αριθμ. 4241/127/30-01-2019 Υπουργική Απόφαση περί αύξησης του κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, δεδομένου ότι κρίσιμος χρόνος για τη νομιμότητα της διαδικασίας ήταν ο χρόνος έκδοσης της διακήρυξης και υποβολής της προσφοράς. Περαιτέρω δεν προκύπτει υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να αιτιολογήσει τη μη ματαίωση του διαγωνισμού, λόγω μεταβολής του νομοθετικού καθεστώτος, εφόσον ισχύει η θεμελιώδης αρχή ότι η διαγωνιστική διαδικασία αξιολογείται επί τη βάση των πραγματικών και νομικών δεδομένων που ισχύουν κατά τον χρόνο έκδοσης της διακήρυξης και υποβολής των προσφορών...». Περαιτέρω, έχουν κριθεί και τα εξής: «ΕΣ 1246/2019 Τμήμα VI: *«VI...Ενόψει των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή έχει κατ' αρχήν τη δυνατότητα να ματαιώσει τον διαγωνισμό, κατ' άρθρο 106 του ν. 4412/2016, και να προχωρήσει στην επαναπροκήρυξη νέου, με βάση τις νέες κατώτατες αμοιβές. Δεν κωλύεται, ωστόσο, να προχωρήσει στη σύναψη σύμβασης, προσαρμόζοντας αυτή, συναινούντος του αναδόχου, στις ως άνω αμοιβές (πρβλ. VI Τμ. 979/2019), χωρίς να συντρέχει παραβίαση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, δεδομένου ότι*

ειδικώς στους διαγωνισμούς καθαριότητας και φύλαξης το ύψος των προσφορών προσδιορίζεται πρωτίστως και σε μέγιστο ποσοστό από το προκαλούμενο στις προσφέρουσες εταιρείες εργατικό κόστος, το οποίο έχει κοινή για όλες συνισταμένη τις ισχύουσες κατώτατες νόμιμες αμοιβές, ο δε ανταγωνισμός μεταξύ των διαγωνιζομένων περιορίζεται αποκλειστικώς και μόνο ως προς το ύψος του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, το κόστος των αναλώσιμων και το εργολαβικό τους κέρδος, τα οποία πάντως αποτελούν μικρό ποσοστό του συνόλου της οικονομικής προσφοράς (πρβλ. Τμ. Μείζονος-Επτ. Σύνθεσης 2158/2013). VII...Ενόψει όμως, όσων έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να προβεί σε ματαίωση του διαγωνισμού, λόγω της ως άνω επελθούσας νομοθετικής μεταβολής, όπως κρίθηκε με την προσβαλλόμενη, αλλά δύναται, συναινούντος του αναδόχου, να προβεί στην υπογραφή των συμβάσεων, υπό τον όρο αναδιαμόρφωσης του εργατικού κόστους της κάθε σύμβασης, κατά τρόπο που να είναι σύμφωνο με τις προβλεπόμενες από την ως άνω οικ. 4241/127/2019 Υ.Α. αυξημένες κατώτατες αμοιβές των εργαζομένων που θα απασχολήσει ο ανάδοχος, με δυνατότητα είτε αύξησης του συμβατικού τιμήματος, όπως αποδέχεται με την υπό κρίση αίτηση το αιτούν, χωρίς ωστόσο μεταβολή των λοιπών όρων της οικονομικής προσφοράς της αναδόχου, είτε ανάλογου περιορισμού του συμβατικού αντικειμένου μέχρι την εξάντληση του χρηματικού ποσού της κατακύρωσης...». Κατόπιν όλων των ανωτέρω, στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να γίνει δεκτό, ότι η αναθέτουσα Αρχή μη νομίμως προέβη στην ματαίωση της επίμαχης διαγωνιστικής διαδικασίας, επικαλούμενη τα οριζόμενα στο αρ. 106 παρ. 2 β του Ν. 4412/2016, διότι αφ' ενός δεν συντρέχουν αμφότερες οι προϋποθέσεις εφαρμογής του, καθ' όσον η αναθέτουσα Αρχή δεν προβάλλει, ότι η εκτέλεση του προκηρυχθέντος συμβατικού αντικειμένου είναι πλέον μη απαραίτητη, πολλώ δε μάλλον, ότι η μεταβολή του νομοθετικού καθεστώτος ως προς το ύψος του κατώτατου ημερομισθίου οδήγησε την αναθέτουσα Αρχή στην απώλεια ενδιαφέροντος για την εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου, και αφ' ετέρου, διότι, ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί ότι η επιλογή της να προβεί στην ματαίωση του διαγωνισμού κινείται εντός του πλαισίου της διακριτικής της ευχέρειας, δεν διαλαμβάνει ειδική και επαρκή αιτιολογία ως προς το «ουσιώδες» της μεταβολής, που επέφερε η μεταβολή της εργατικής νομοθεσίας ως προς το κατώτατο ύψος του

Αριθμός Απόφασης: 1935/2023

ημερομισθίου, σε βαθμό, ώστε να μην είναι εφαρμοστέα και αποτελεσματική οιαδήποτε άλλη λύση (όπως, επί παραδείγματι, η υπογραφή της σύμβασης υπό τον όρο αναδιαμόρφωσης του εργατικού κόστους) παρά μόνον η ματαίωση του διαγωνισμού (ΕΑΔΗΣΥ 1313/2022). Συνεπώς, οι λόγοι της προσφυγής πρέπει να γίνουν δεκτοί ως βάσιμοι.

14. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και ν' ακυρωθεί η προσβαλλόμενη.

15. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο, που κατέβαλε η προσφεύγουσα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 8 Δεκεμβρίου 2023 και εκδόθηκε στις 28 Δεκεμβρίου 2023 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΚΙΑΝΗ

**ΗΛΕΚΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Α/Α ΜΙΧΑΗΛ ΣΟΦΙΑΝΟΣ**